

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819201908
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819201908.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletú: Y. F., nar. XX.X.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky: Y. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Mesto Prievidza a otca: R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., X. XX/X, o návrhu starej matky C. F. nar. X.X.XXXX, bytom P., X. XX/X, právne zastúpená JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou, so sídlom v Prievidzi, Bakalárska 6, na zvýšenie výživného zo strany matky, takto

rozhodol:

I. Počnúc dňom 2.5.2019 zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky k maloletej Y. F., narodenej XX.X.XXXX zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne, ktoré je matka povinná poukazovať počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vopred, vždy do 20. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Zameškané výživné na maloletú Y. F., narodenú XX.X.XXXX, za obdobie od 2.5.2019 do 4.10.2019 vo výške 764,51 EUR je matka povinná zaplatiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza do jedného roka odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/24/2017-35 zo dňa 31.7.2017.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 2.5.2019 sa stará matka maloletej Y. F., narodenej XX.X.XXXX domáhala, aby súd zvýšil výživné, ktoré je matka povinná platiť na maloletú zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne. Uviedla, že maloletú má zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec je zaviazaný platiť maloletej výživné v sume 100,-EUR mesačne. Matka maloletej je na základe rozsudku tunajšieho súdu č.k. 16P/24/2017-35 zo dňa 31.7.2017 zaviazaná platiť výživné vo výške 50,-EUR mesačne. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti matky sa podstatne zmenili pomery na strane maloletej ako aj na strane matky. Maloletá nastúpila do 1. ročníka základnej školy na Rastislavovej ulici v Prievidzi. Výdavky na maloletú podstatne vzrástli z dôvodov nákladov na školu, ako aj jej fyzického rastu, nákladov na ošatenie a hygienické potreby. Maloletá má zdravotné problémy. Bola jej diagnostikovaná priedušková astma. V dôsledku toho má maloletá zníženú imunitu. Preto pravidelne okrem liekov užíva aj rôzne výživové doplnky. Maloletá navštevuje baletný krúžok. Mesačné náklady na maloletú sú v priemere 340,-EUR: strava v škole - 27,-EUR, pomôcky do školy 10,-EUR, príspevky a poplatky v škole 8,20 EUR, strava doma a desiata do školy 120,-EUR, oblečenie a obuv 45,-EUR, hygienické potreby 5,-EUR, balet 4,77 EUR, úbor a obuv na balet 7,-EUR, mimoškolské záujmy 12,-EUR, lieky 3,-EUR, vitamíny a probiotiká 6,-EUR, poisťka 37,30 EUR, pomerné náklady na bývanie 53,-EUR. Navrhovateľka býva v byte spolu maloletou, so svojim druhom a so svojim synom (otcom maloletej). Otec

maloletej sa zdržiava doma len cez víkendy, pracuje na týždňovky. Náklady na bývanie predstavujú cca 212,37 EUR. Na nákladoch sa podieľajú všetci spoločne. Navrhovateľka je zamestnaná na čiastočný úväzok, jej príjem je cca 270,-EUR mesačne. Otec prispieva na výživu maloletej pravidelne a prispieva aj nad rámec výživného určeného súdom. Podieľa sa aj na mimoriadnych výdavkoch maloletej. Výšku príjmov matky maloletej navrhovateľka nepozná. Má informáciu, že matka pracuje v Slovinsku v hoteli, s príjmom viac ako 1.000,-EUR mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť matka maloletej nemá. Matka sa s maloletou kontaktuje minimálne. Spravidla jeden krát do roka. Naposledy to bolo na Vianoce.

2. Otec vo vyjadrení k návrhu starej matky uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného.

3. Matka maloletej sa k návrhu nevyjadřila.

4. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky - starej matky a listinnými dôkazmi.

5. Navrhovateľka na pojednávaniach uviedla, že náklady na maloletú sú predovšetkým tie, ktoré uviedla v návrhu. Maloletá absolvovala liečenie kvôli dýchacím problémom. Jej pobyt hradila poisťovňa, bolo ju však potrebné sprevádzať. Sprevádzala ju navrhovateľka a otec maloletej, náklady na to boli približne 500,-EUR. Matka o maloletú neprejavuje žiadny záujem, naposledy telefonovala otcovi maloletej keď mala maloletá narodeniny, bolo to v marci, odvtedy sa neozvala. Navrhovateľka má len informácie, že matka maloletej so svojím priateľom pracuje v Slovinsku, v hoteli v práčovni. Navrhovateľka však nevie, kde to presne je, ani v akom meste. Otec maloletej býva s nimi v jednej domácnosti, pracuje na týždňovky, domov chodíva na víkendy, vtedy sa maloletej riadne venuje. Hradí všetky náklady, ktoré nepokrýva výživné.

6. Súd ďalej na pojednávaní vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 15P/41/2017, predpis mesačných záloh, faktúry predložené starou matkou, platobné doklady SIPO, potvrdenie ZŠ Rastislavova Prievidza o úhrade poplatkov maloletej, predpis úhrady poisťného, výsledky lustrácie v Sociálnej poisťovni, správy zo šetrenia pomerov maloletej.

7. Kolízna opatrovníčka konštatovala, že návrh je dôvodný, od poslednej úpravy výživného uplynuli dva roky, potreby maloletej narástli, aktuálne je žiačkou druhého ročníka ZŠ, je komunikatívna, je umelecky nadaná, navštevuje aj ZUŠ, odbor balet. Stará matka zabezpečuje každodenné potreby maloletej, prejavuje sa to aj na odborných výchovno-vzdelávacích výsledkoch maloletej. Ochorenie maloletej pretrváva, a je predpoklad rastu nákladov aj v budúcnosti v súvislosti s lekáorskými vyšetreniami. Otec sa o maloletú zaujíma, úrad je s ním v telefonickom a občas aj osobnom kontakte. S matkou maloletej sa úradu počas trvania náhradnej starostlivosti nepodarilo spojiť a ani matka sama nevyhľadala pomoc úradu.

8. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Maloletá Y. F. sa narodila dňa XX.X.XXXX, zo spolužitia rodičov bez uzavretia manželstva. Po rozchode rodičov maloletej boli ich práva a povinnosti k maloletej upravené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 15P/39/2015 zo dňa 17.9.2015, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný platiť maloletej výživné v sume 100,-EUR mesačne. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 14P/33/2016-33 zo dňa 19.8.2016 bola maloletá Y. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke C. F.j. Otec maloletej bol zaviazaný prispievať na maloletú výživným v sume 100,-EUR mesačne a matka výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne. Maloletá mala v tom čase štyri roky a navštevovala materskú školu. Matka maloletej bola v tom čase nezamestnaná, evidovaná v evidencii nezamestnaných a poberala dávku pomoci v hmotnej núdzi v sume 106,40 EUR. Rozsudkom č.k.16P/24/2017-35 zo dňa 31.7.2017 tunajší súd zvýšil výživné, ktoré je povinné na maloletú platiť matka na sumu 50,-EUR mesačne. Súd pritom vychádzal z toho, že matka maloletej so starou matkou uzatvorili dňa 15.6.2017 mediačnú dohodu, v ktorej si upravili vzájomné práva a povinnosti k maloletej Y. a matka sa zaviazala platiť výživné v sume 50,-EUR. V tom čase bola matka maloletej zamestnaná ako predavačka, s príjmom v priemere 416,-EUR mesačne. Na stravu a bývanie matka uhrádzala sumu 250,-EUR mesačne.

9. V súčasnosti má maloletá Y. sedem rokov. Navštevuje druhý ročník Základnej školy, na Ul. Rastislavovej v Prievidzi. Dosahuje veľmi dobré výsledky. Je umelecky všestranne umelecky nadaná,

navštevuje Základnú umeleckú školu v Prievidzi, odbor balet. Maloletá trpí prieduškovou astmou, z uvedeného dôvodu musela absolvovať liečenie v Kúpeľoch Lučivná. Starostlivosť o maloletú zo strany navrhovateľky je príkladná. Na starostlivosti sa podieľa aj otec maloletej, ktorý trávi víkendy v domácnosti navrhovateľky. Otec prispieva aj nad rámec výživného a hradí potreby maloletej, ktoré nepokrýva určené výživné a príjem starej matky. Maloletá má s otcom veľmi dobrý vzťah.

10. Matka maloletej bola do 30.4.2018 zamestnaná v COOP Jednota v Prievidzi. V súčasnosti nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je poberateľkou prídavku na dieťa ani dávky v hmotnej núdzi. Podľa tvrdenia navrhovateľky pracuje matka maloletej v zahraničí, v Slovinsku v hotelovej práčovni. Jej príjem je okolo 1.000,-EUR mesačne. Matka sa o maloletú v podstate nezaujíma. Osobne ju vyhľadala naposledy v mesiaci január 2019, kedy sa v priebehu piatich dní stretli vždy na pár hodín. Prostredníctvom telefónu a sociálnych sietí sa matka o maloletú zaujíma veľmi sporadicky. Navrhovateľka uviedla, že matka naposledy telefonovala maloletej v marci na jej narodeniny. Matka riadne platí určené výživné.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 (o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti) nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 prvá veta Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné.

23. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj ostatnými nákladmi.

24. V zmysle uvedeného sa súd zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej Y.. Maloletá je v súčasnosti o dva roky staršia. Potreby maloletej narástli z objektívnych príčin v súvislosti s jej fyzickým vývinom. Nevyhnutne preto vzrástli aj jej oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zmena pomerov maloletej teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu jej oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky, keď z materskej školy postúpila na základnú školu. Rast nákladov na maloletú ovplyvňuje aj skutočnosť, že maloletá má z dôvodu astmy, ktorou trpí, zhoršený zdravotný stav. Súd teda dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletej je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného. Súd považuje výdavky uvedené navrhovateľkou, ktoré vynakladá na maloletú za odôvodnené a primerané potrebám maloletej.

25. Podľa zistení súdu sa zmenili aj pomery na strane matky. V čase poslednej úpravy výživného bola matka zamestnaná a jej priemerný mesačný príjem bol 416,-EUR. v súčasnosti pracuje v zahraničí a mala by mať príjem okolo 1.000,- EUR mesačne. Okrem maloletej nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Možno teda konštatovať, že od určenia výživného sa zmenili najmä pomery matky. Z dokazovania zároveň vyplynulo, že matka nejaví o maloletú Dominiku takmer žiaden záujem, s maloletou sa nestretáva a nepodieľa sa žiadnym spôsobom na osobnej starostlivosti o maloletú. Celá starostlivosť o maloletú tak zostáva výlučne na navrhovateľke a sčasti aj na otcovi maloletej. Súd ďalej zdôrazňuje, že pri rozhodovaní vychádzal aj zo zásady vyjadrenej v ustanovení § 62 ods. 5 Zákona o rodine a to, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča.

26. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považoval súd za primerané zvýšiť výživné na ktoré je povinná platiť matka na maloletú Dominiku, zo sumy 50,-EUR na sumu 200,-EUR mesačne. Súd matke uložil aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa poukazovala toto výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

27. Súd zvýšil výživné od 2.5.2019, t.j. od podania návrhu na súde. Zameškané výživné za obdobie od 2.5.2019 do vyhlásenia rozsudku dňa 4.10.2019 je v sume 764,51 EUR. Ide o zvýšené výživné za 30 dní mesiaca máj 2019 (145,16 EUR), zvýšené výživné za mesiace jún až september 2019 (3 x 200 EUR = 600 EUR) a zvýšené výživné za 4 dni mesiaca október 2019 (19,35 EUR).

28. Súd uložil matke, aby zameškané výživné zaplatila (v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine) na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza do jedného roka odo dňa právoplatnosti rozsudku.

29. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.